

яких є проблеми у структуруванні власного капіталу можна знайти вихід запропонованим шляхом, оскільки підприємство забезпечить покриття непередбачуваних діяльності.

Література:

1. Семенов Г.А. Оптимізація структури капіталу підприємства / Г.А. Семенов, А.В. Пелешко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2010. – № 4. – С. 164–170.
2. Шеремета Й. М. Аналіз структури власного капіталу підприємства і його вплив на прийняття фінансових рішень / Й. М. Шеремета // Наукові записки : зб. наук. Праць кафедри економічного аналізу ТАНГ. – Вип. 12. – Ч.2. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – С. 108–111.

ЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО КРЕДИТУВАННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

СУДАКОВА А. О.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Науковий керівник – к.с.н., викладач
Крутько М. А.

У сучасній системі господарювання кредити міжнародних фінансових організацій, за умови їх ефективного використання, є важливим джерелом ресурсного забезпечення реалізації пріоритетних проектів та завдань соціального та економічного розвитку, інструментом інституційних перетворень та міжнародної інтеграції. А тому дослідження динаміки та обсягів надходження міжнародних кредитів в економіку України є достатньо актуальним з метою постійного контролю для підвищення ефективності їх використання.

Україна використовує позики міжнародних фінансових організацій - МВФ, СБ, МБРР, ЄБРР та кредити окремих держав і їх угруповань. Найбільше іноземних кредитів залучається в результаті співробітництва з МВФ. Кредити було виділено на економічну трансформацію та досягнення макроекономічної фінансової стабілізації в Україні. Понад 70 % кредитів було спрямовано на покриття дефіциту платіжного балансу країни та державного бюджету. Розширюється співробітництво між Україною та ЄБРР. Центральне місце серед кредитів цієї організації належить позикам на розвиток приватних малих і середніх підприємств. ЄБРР надає під погоджені проекти кредит, який становить значну частку їхньої вартості. Останнім часом започатковане співробітництво України з

МФК (інвестиційним банком Світового банку для країн, що розвиваються) переважно з надання технічної допомоги приватним фірмам [2].

Відтоді, як Україна стала членом Світового банку в 1992 р., загальна сума зобов'язань Банку перед Україною на фінансування 40 проектів і програм становить понад 7 млрд.дол США [1].

Найважливішу роль у сприянні міжнародного валютно-фінансового співробітництва, підтриманні рівноваги платіжних балансів країн-членів, регулюванні курсів валют, наданні кредитів країнам-членам та гарантуванні приватних позик за кордоном відіграє Міжнародний валютний фонд (МВФ).

Україна ввійшла до складу МВФ 3 вересня 1992 р., одночасно ставши членом Світового банку. Україні було виділено квоту в 10678 акцій на загальну суму у 1,3 млрд.дол США. Валютну готівку за членство України в банку на суму 7,9 мільярд.дол внесли Нідерланди, що є країною-опікуном нашої держави в цій банківській структурі. Таким чином, Україна, починаючи з 1994 р., отримує від МВФ кредити Stand-by [3]. Варто зазначити, що частина цих коштів була направлена на фінансування дефіциту платіжного та торговельного балансів, а також поповнення золотовалютних резервів країни.

Для наочності, у таблиці 1, виділено основні етапи співробітництва України з МВФ в рамках кредитних програм.

Таблиця 1

Основні етапи співробітництва України з МВФ

Етап	Період проведення співробітництва	Програма фінансування	Фінансове забезпечення програми
I	1994-1995 рр.	Системна трансформаційна позика (STF)	498,7 млн. СПЗ (763,1 мільярд.дол)
II	1995-1998 рр.	Трирічні програми Stand-by	1318,2 млн. СПЗ (1935 мільярд.дол)
III	1998-2002 рр.	Програма розширеного фінансування EFF	1193 млн. СПЗ (1591 мільярд.дол)
IV	2002-2008 рр.	Попереджувальний Stand-by	411,6 млн. СПЗ (600 мільярд.дол)
V	2008-2010 рр.	Програма Stand-by, затверджена 05.11.2008 р.	11 млрд. СПЗ (16,43 мільярд.дол), однак освоєно 10,6 мільярд.дол
	2010-2014 рр.	Програма Stand-by, затверджена 28.07.2010 р.	10 млрд. СПЗ (15,1 мільярд.дол)
VI	2015 -2018 рр.	Програма розширеного фінансування EFF, затверджена 11.03.2015 р.	17,5 мільярд.дол США

На теперішньому, тобто VI етапі співробітництва України з МВФ, який розпочався з 11 березня 2015 р., Рада Директорів МВФ ухвалила рішення щодо чотирьохрічної програми співробітництва з Україною в рамках механізму

розширення кредитування (EFF) обсягом 17,5 млрд.дол США, що відповідає 900% квоти. У рамках зазначеної програми Україна отримала терміново 5 млрд.дол США, з них 2,7 млрд.дол США (1,915 млрд. СПЗ) буде направлено до Державного бюджету України. Економічна програма, розроблена разом з МВФ, передбачає:

1. Забезпечення фінансової стабільності шляхом формування ефективної грошово-кредитної політики для забезпечення стабільності цін, гнучкості валютних курсів та комплексну стратегію для зміцнення фінансового стану банків за рахунок рекапіталізації банків, скорочення кредитування та врегулювання проблемних активів, що має значний вплив на відновлення довіри населення до банківських структур [4].

2. Зміцнення державних фінансів. Перегляд видатків та їх скорочення забезпечить бюджетну консолідацію у наступному періоді. Разом з проведенням реформ у паливно-енергетичному комплексі зменшення бюджетних дисбалансів з високою ймовірністю призведе до стабільної ситуації з державним боргом. Програми соціального захисту будуть реорганізовані для захисту бідних верств населення [4].

3. Продовження структурних реформ. Включають реформи управління, в тому числі боротьба з корупцією і судові заходи, реформи податкової адміністрації, реформи державних підприємств для того щоб підвищити якість управління та зменшити бюджетні ризики [4].

За розрахунками експертів МВФ очікується зменшення реального ВВП на 5,5% через зниження курсу національної валюти, підвищення тарифів на газ і опалення. Прогнозується подальше зростання темпів інфляції, до 27% у 2015 р. Очікується, що зниження валютного курсу та нарощення боргу в 2015 р. призведе до збільшення зовнішнього боргу до 158% ВВП [4].

Отже, в умовах перехідної економіки відмова від використання кредитів міжнародних фінансових організацій не є обґрунтованою. За умов проведення виваженої політики їх залучення та ефективного використання кредитування країн зарубіжними інвесторами перетворюється на важливий фактор економічного зростання. Зокрема, таке кредитування сприяє вирішенню багатьох важливих проблем, таких як:

- проведення фінансування дефіциту державного бюджету і платіжного балансу;
- фінансування залучення критичного імпорту;
- підтримка національної валюти;
- проведення трансформації економіки;
- підтримка розвитку малого і середнього підприємництва;

– вирішення інших проблем.

Надання кредитів Україні міжнародними фінансовими організаціями передбачає виконання значної кількості умов. Наприклад, МВФ вимагає проведення адміністративної реформи, укрупнення комерційних банків, стримування інфляційних процесів за допомогою підвищення процентних ставок, забезпечення дохідної частини державного бюджету, зниження (для певних груп товарів) експортних ставок, прискорення приватизаційних процесів, проведення активної монетарної політики центральним банком та ін. Світовий банк наполягає на покращенні законодавчого регулювання банківської діяльності, підвищенні рівня надійності інформації, що надходить від комерційних банків, удосконалення системи банківського нагляду та ліцензування, забезпечення страхування депозитів та ін.

Література:

1. Партнерство Світовий банк - Україна. Огляд програм для країни [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Світового банку. – Квітень 2014 р. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/Ukraine-Snapshot-ukr.pdf>.
2. Фурман І.В. Міжнародний валютний фонд в контексті співпраці з Україною: сучасний стан, ризики, перспективи / І.В. Фурман, А.О. Підгірняк, Я.С. Паламар // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. – 2013. – №4(81). – С. 275-285.
3. Міністерство економіки України. Досвід співробітництва України з МВФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
4. Меморандум про економічну та фінансову політику [Електронний ресурс] / Офіційний сайт НБУ. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/Publication/others/Memorandum.pdf>.

ВЗАЄМОДІЯ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

ТЕНИЦЬКА В. А.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

**Науковий керівник – к.е.н., доцент
Гіржева О. М.**

Якість роботи внутрішнього аудиту надає певний вплив і на проведення аудиторських перевірок зовнішніми аудиторами.

Ефективна робота відділу внутрішнього аудиту дозволяє зовнішнім аудиторам не